

İÇ DENETİM SERENCÂMESİ!

Ziya ALP
İç Denetçi,
Marmara Üniversitesi

Kamuda iç denetimin hayata geçirilmesi sürecinin her şeyden önce AB ile girilen bir ilişkinin neticesi olduğu herkesin malûmu..

Dolayısıyla ağırlıklı olarak AB ile girilen hukuki ve siyasi ilişkinin doğal sonucu olarak ortaya çıkmış bir denetim mekanizmasının AB perspektifinin bulanıklaştığı böyle bir dönemde, geleceğinin nasıl olacağı sorusunun akla gelmesi ve bunun çeşitli endişelere yol açması tabiidir..

Zira, kamu yönetimi bünyesinde sâri bir hastalık gibi yayılmış ve yerleşmiş olan “önce Mülkiye sonra Türkiye” anlayışının ve bunun doğal bir sonucu olarak değişime ve yeniliğe karşı olan direncin, şekil, isim ve mahiyet değiştirmiş olsa bile halen devam ettiğini gözden uzak tutmamak gerek.

Diğer yandan; bu endişeler meslek mensuplarını karamsarlığa değil, teyakkuza sevk etmeli bence.. Bu sebeple öncelikle mesleki anlamda kısa geçmişin bir muhasebesini yapmak birinci adım olabilir. Zira böyle bir muhasebe ve değerlendirme yapılmadan geleceğe yönelik sağlıklı bir projeksiyon yapmak; doğru istikameti gösteren bir rota çizmek mümkün değildir zannediyorum.

Netice-i kelâm; bir bilanço çıkarmakta fayda var.. kâr/zarar, varlıklar, borçlar, özkaynak v.s....

Böyle bir değerlendirmenin yapılabilmesi için bir kurul, komisyon, e-platform ve benzeri bir yapı oluşturulup, tüm iç denetçilerin de fikirlerini özgürce beyan edebileceği interaktif bir süreç işletilebilir.

Ve neticesinde 2006-2015/2016 İç Denetim Bilançosu/Serencamesi v.s gibi bir başlık altında geçmişe ve geleceğe yönelik projeksiyon yapan, ışık tutan bir rapor hazırlanabilir..

Hazırlanacak bu raporda iç denetçilerin kendi kurumlarında gerçekleştirdikleri pozitif ve somut işler, ilerlemeye ve gelişmeye yönelik katkılar ve benzeri iyi uygulama örnekleri yer alabilir. Ayrıca ne tür zorluklarla karşılaştık, zaaflarımız ve eksikliklerimiz nelerdi ve bu problemlerin üstesinden nasıl geldik? Şeklinde önemli tecrübeler de aktarılabilir. Böylelikle mesleki ve kurumsal hafızayı besleyen, geleceğe yönelik bir istikamet belirleyen, içerde ve dışarda olumlu bir algı meydana getiren, iç denetçilere yol gösteren ve onları motive eden bir değer/katkı sağlanmış olur...

Sosyal Medya Çağı

Herkesin malumu olduğu üzere artık bir sosyal medya çağında yaşıyoruz.. Hani derlerdi ya; bir gün gelecek herkes meşhur olacak diye.. evet şu yaşadığımız zamanın getirdikleri bize böyle bir ihtimalin gerçekleşme olasılığının ya da böyle bir imkanın herkes için var olduğunu akla yakın bir şey olduğunu gösteriyor artık..

Dolayısıyla bu enstrümanları kendi mesleki geleceğimizin yükselmesi ve devamı için de kullanmaktan başka çaremiz yok. Sosyal medya ve internet çağında yaşadığımız gerçeğinden hareketle bu platformların iç denetim mesleği adına çok daha etkin ve işlevsel kullanılması, mesleğin geleceğinin gerek yurtiçinde gerekse de yurt dışında sağlıklı bir şekilde inşa edilmesi adına elzemdir.

Kamu İç Denetçileri Derneği (KIDDER) web ana sayfasında iyi uygulama örneklerinin, örnek raporların, ders verici yaşanmış olayların, senaryo denetim oyunlarının ve benzeri materyallerin bulunduğu bir VERİ BANKASI oluşturulabilir. Bu adım iç denetçilerin görev yaptıkları kurumlarda daha fazla insiyatif almalarına yardımcı olarak, onlara rehberlik sağlayacak ve denetim faaliyetlerine olumlu katkı yaparak; mesleğin geleceği adına adeta bir sigorta işlevi görecektir.

Bunun yanında; KIDDER'in rehberliği ve koordinasyonunda yazılı ve görsel medya bağlamında tanıtım faaliyetlerine ağırlık vermemiz gerektiği de çok açıktır zannediyorum.

Üçüncü olarak; mesleki bilinç ve bağlılığımızı güçlendirecek adımlar atma gerekliliğidir. Mesela daha ka-

liteli, okunabilir, ilgi çekici ve sektörel bir dergi için neler yapmak gerekir? Sorusuna ciddi anlamda kafa yormak hepimizin vazifesi aslında..

Bu anlamda; küçük bültenler, broşürler, gazeteler ve benzeri araçlar kullanmak suretiyle gerek kamu yönetimiyle gerek piyasayla gerekse de diğer iç denetçilerle olan ilişkilerin ve temasın güçlendirilmesi, bulunduğu zeminlerde iç denetimin daha da kökleşmesine katkı sağlayacaktır.

Aslında yaşanan gelişmelere baktığımızda iç denetim mantığının gerek kamuda gerek özel sektörde giderek daha yaygın bir konuma geldiğini görüyoruz. Kamudaki teftiş birimlerinin gerçekleştirdikleri denetim sürecinde artık iç denetim yaklaşımının izlerini görmek mümkün. Diğer yandan Bağımsız Denetçilik müessesesinin getirilmesi de özel sektörde iç denetimin kurumsallaşmaya başladığının bir işaret fişegi gibi sanki.

Zira, mali tabloların TFRS'ye dolayısıyla da UFRS'ye uyumunun denetlenmesi mecburiyeti iç denetimi de zorunlu kılıyor.. Anti-parantez; TFRS ile VUK hükümleri arasındaki mesafe azaltıldığı ölçüde bağımsız denetimin ve dolaylı olarak da iç denetimin de etkinliği artacaktır, sanırım..

Sonuç olarak, tüm bunlar en azından bir başlangıç olarak atılabilecek çok küçük adımlar olmakla beraber, iç denetim mesleğini biraz daha ileriye taşıyacak gerekliliklerdir, diye düşünüyorum..

Not : İç Denetim Merkezi Uyumlaştırma Dairesi Eski Başkanı Sayın Cüneyt Güler'e iç denetim mesleğine yaptığı katkılardan ve gösterdiği samimi gayretlerden ötürü teşekkür eder, hayatında başarılar dilerim... Yeni Daire Başkanı Sayın Halis Kırıl'a ise yeni görevinde başarılar dilerim.

"Bu yazı yazarın <http://www.bizbolulular.com> adlı web sitesindeki köşesinden aynen alınmıştır."